

ŁĄCZA NAS TATRY

Newsletter Związku Euroregion "TATRY"

Drodzy Czytelnicy!

Miesiąc kwiecień w Euroregionie Tatry obfitował w liczne wydarzenia warte odnotowania. 25 kwietnia br. odbył się XXIII Kongres Związku Euroregion Tatry. Przedmiotem jego obrad było podsumowanie rocznej działalności, w tym szczególnie realizacji Programu Interreg V-A. Kongres udzielił absolutorium Radzie i Komisji Rewizyjnej Związku, podjął uchwałę w sprawie zmiany statutu. Przyjęto nowych członków: Miasto Sucha Beskidzka i Miasto Jordanów. Delegaci wybrali nowe władze Związku Euroregion "Tatry". Funkcję Przewodniczącego Rady będzie pełnił Pan Bogusław Waksmundzki - Urzędujący Członek Zarządu Powiatu Nowotarskiego natomiast członkami Rady zostali: Stanisław Łukaszczyk, Grzegorz Watycha, Antoni Karlak, Władysław Bieda, Grzegorz Niezgoda, Michał Jarończyk. Komisja Rewizyjna będzie działać w następującym trzyosobowym składzie: Jakub Jamróz, Edward Tybor, Tadeusz Wach.

Wystąpienie Pana Bogusława Waksmundzkiego - nowo wybranego Przewodniczącego Rady Związku Euroregion "Tatry" podczas XXIII Kongresu

19 i 20 kwietnia br. podpisaliśmy pierwsze umowy z 14 mikrobeneficjentami Programu Interreg V-A w ramach projektów parasolowych „Łączy nas natura i kultura” i „Wspólne kształcenie zawodowe na pograniczu polsko-słowackim”.

Gratulujemy partnerom wiodącym Programu Interreg V-A, naszym członkom: gminom Czarny Dunajec i Lipnica Wielka; którzy podpisali z Podsekretarzem Stanu w Ministerstwie Rozwoju Panem Adamem Hamryszczakiem umowy na realizację dużych transgranicznych projektów inwestycyjnych. Cieszymy się również, że rozpoczęły się już roboty budowlane drugiego etapu strategicznego projektu euroregionu: „Historyczno-kulturowo-przyrodniczego szlaku wokół Tatr”, którego partnerem wiodącym jest Europejskie Ugrupowanie Współpracy Terytorialnej Tatry. Konstatujemy, że wiosna w Euroregionie Tatry zapowiada się pracowicie. Realizacja dużych i małych projektów z Programu Interreg V-A rusza pełną parą.

Redakcja

SKRÓTY PROGRAMOWE :

Program Współpracy Transgranicznej Interreg V-A Polska-Słowacja 2014-2020

Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

Komisja Europejska

Europejskie Ugrupowanie Współpracy Terytorialnej TATRY z o.o.

Rozmowy

Wywiad z byłym Przewodniczącym Rady Związku Euroregion "Tatry" - Panem Antonim Karlakiem

XXIII Kongres podsumował dotychczasową działalność Związku Euroregion "Tatry". Ze sprawozdania Rady i Pańskiego wystąpienia dowiadujemy się o wielu polsko-słowackich transgranicznych wydarzeniach, inwestycjach i działaniach. Jak Pan sądzi, czy te osiągnięcia byłyby możliwe bez wsparcia ze środków Unii Europejskiej?

Oczywiście, że nie, ponieważ ze składek członkowskich nie bylibyśmy w stanie zrealizować tak wielu transgranicznych projektów. To środki z programów unijnych: wcześniej z Phare CBC Współpracy Transgranicznej Polska-Republika Słowacka 2007-2013, a obecnie z Programu Interreg V-A Polska-Słowacja 2014-2020, były i są źródłem finansowania wielu inwestycji i projektów nieinwestycyjnych tzw. "miękkich". Listę tą otwiera projekt flagowy Euroregionu Tatry jakim jest "Drugi etap Historyczno-kulturowo-przyrodniczego szlaku wokół Tatr", w którym partnerem wiodącym jest powołane przez nas

"To środki z programów unijnych (...) były i są źródłem finansowania wielu inwestycji ..."

Europejskie Ugrupowanie Współpracy Terytorialnej TATRY oraz dziewięciu partnerów realizujących. Natomiast Komitet Monitorujący Programu Interreg V-A, którego jestem członkiem, na V posiedzeniu zatwierdził do realizacji 19 dużych projektów w ramach pierwszej osi priorytetowej "Ochrona i rozwój dziedzictwa przyrodniczego. i kulturowego obszaru pogranicza" na łączną kwotę dofinansowania z EFRR w wysokości prawie 23 mln. Euro, w tym 9 projektów z obszaru Euroregionu Tatry. Ja jednak chciałbym podkreślić, że dla Związku Euroregion Tatry kluczowa jest realizacja projektów, którymi zarządzamy w różnych programach już od 18 lat.

Rozumiem zatem, że realizacja polsko-słowackich mikroprojektów transgranicznych cieszy się dużym powodzeniem wśród samorządów lokalnych, instytucji ochrony środowiska i kultury oraz organizacji pozarządowych. Czego mogą one oczekiwać w tej perspektywie?

Związek Euroregion Tatry w partnerstwie z Samorządowymi Krajami: Preszowskim i Żylińskim, realizuje w ramach Programu Interreg V-A dwa projekty parasolowe: *"Łączy nas natura i kultura"* oraz *"Wspólne kształcenie zawodowe na pograniczu polsko-słowackim"*. Dostępna kwota wsparcia z EFRR wynosi prawie 5 mln. Euro. Chciałem również przy tej okazji poinformować że Komitety ds. Mikroprojektów Programu Współpracy Transgranicznej Interreg V-A Polska-Słowacja 2014-2020, które odbyły się w styczniu i lutym br. w Preszowie oraz w Nowym Targu, zatwierdziły do realizacji 39 mikroprojektów na łączną wartość dofinansowania ok. 2,3 mln Euro. Bardzo dobrą informacją jest również fakt, że na niecały tydzień przed Kongresem tj. 19 i 20 kwietnia br. podpisaliśmy 14 umów z beneficjentami na realizację mikroprojektów. Pozostałe umowy będą podpisywane sukcesywnie. Ponadto przypominam, że ogłosiliśmy II nabór wniosków o dofinansowanie mikroprojektów

w ramach Programu Interreg V-A z pierwszej osi, który będzie trwał do dnia 31 lipca 2017 roku. Po informacje w tym zakresie zainteresowanych serdecznie zapraszam na naszą stronę internetową lub bezpośrednio do Biura Związku Euroregion „Tatry” przy ul. Jana III Sobieskiego 2 w Nowym Targu.

Jakie są wobec tego plany Związku Euroregion "Tatry" na najbliższą przyszłość?

Będziemy w dalszym ciągu kontynuować naszą działalność związaną z zarządzaniem mikroprojektami. Będziemy ogłaszać nowe nabory, szkolić beneficjentów, prowadzić konsultacje, przeprowadzać monitoring, rozliczać projekty i dokonywać refundacji poniesionych kosztów. Ponadto będziemy prowadzić szeroką kampanię informacyjną o Programie Interreg V-A i naszych projektach parasolowych w różnych formach i w przystępny sposób, na stronach internetowych, jak również w serwisach społecznościowych (Facebook czy Twitter). Jestem przekonany, że na łamach Newslettera przekazywany będzie szereg informacji o działalności Związku oraz o produktach i rezultatach realizowanych projektów.

"... ogłosiliśmy II nabór wniosków o dofinansowanie mikroprojektów w ramach Programu Interreg V-A ..."

Dziękuję za udzielone odpowiedzi.

MS, 20.04.2017r.

Uroczyste podpisanie umów na realizację mikroprojektów w ramach Programu Interreg V-A z pierwszymi beneficjentami - 20 kwietnia 2017 r.

Szlak wokół Tatr

Drugi etap realizacji Historyczno-kulturowo-przyrodniczego szlaku wokół Tatr rozpoczęty.

Miejsce przebiegu II etapu szlaku w Kacwinie w pobliżu granicy polsko-słowackiej z pięknym widokiem nie tylko na Tatry Bielskie (fot. Mateusz Skupień)

Początek wiosny i sezonu rowerowego przynosi dobre wiadomości dla wszystkich wielbicieli dwóch kółek - rozpoczęła się budowa kolejnych odcinków Historyczno-kulturowo-przyrodniczego szlaku wokół Tatr! Na początku kwietnia prace budowlane zaczęło miasto Trstena. Pozostali partnerzy kończą przetargi i wyłaniają wykonawców. Zatem już niedługo prace ruszą pełną parą na wszystkich odcinkach po polskiej i słowackiej stronie Tatr. Realizacja II etapu polsko-słowackiego Szlaku wokół Tatr uzyskała dofinansowanie z Programu Współpracy Transgranicznej Interreg V-A Polska-Słowacja 2014-2020 jako projekt flagowy o wartości blisko 6 mln euro. W projekcie tym uczestniczą aż 9 samorządów – 4 polskie (Miasto Nowy Targ, Gmina Nowy Targ, Gmina Łapsze Niżne, Gmina Szaflary) oraz 5 słowackich (miasta Kieżmark, Spiska Bela, Liptowski Mikulasz, Stara Lubowla, Trstena). Partnerem Wiodącym i instytucją koordynującą i zarządzającą projektem jest Europejskie Ugrupowanie

Współpracy Terytorialnej TATRY z siedzibą w Nowym Targu, założone przez polski Związek Euroregion „Tatry” i słowackie Zdrúżenie Euroregion Tatry.

Podajemy najciekawsze informacje o tym projekcie flagowym:

- ▶ do jesieni 2018 roku wybudowanych zostanie kolejnych 60 km ścieżek rowerowych (w zdecydowanej większości z nawierzchnią asfaltową) wraz z infrastrukturą dla rowerzystów. Po stronie polskiej kontynuacja Szlaku prowadzi od Miasta Nowego Targu na wschód przez Szaflary, Gronków w kierunku Nowej Białej, Krempach i Dursztyna, Łapsz Niżnych do przejścia granicznego Kacwin-Wielka Frankowa. Tym samym po stronie polskiej dokończona zostanie trasa główna Szlaku wokół Tatr i powstanie nieprzerwany ciąg ścieżek rowerowych od granicy Chochołów - Sucha Hora na zachodzie do granicy Kacwin - Wielka Frankowa na wschodzie. Po stronie słowackiej partnerzy kontynuować będą budowę tras rowerowych od miejscowości Zdziar w kierunku Tatrzańskiej Kotliny i Spiskiej Białej i dalej do Kieżmarku. Ponadto na Słowacji powstaną kolejne odcinki Szlaku w Liptowskim Mikulaszu, Trstenie oraz odcinek Hniezdne-Stara Lubownia. Tym samym partnerzy uzupełnią i połączą odcinki Szlaku wokół Tatr wybudowane już wcześniej. Przypomnijmy, że w latach 2014-2015 powstało blisko 100 km ścieżek rowerowych w ramach I etapu Szlaku wokół Tatr wybudowanych w Programie Współpracy Transgranicznej Polska-Słowacja 2007-2013. Wraz z odcinkami planowanymi w II etapie Szlak wokół Tatr będzie liczył już ponad 160 km.

- ▶ Trasa Szlaku wokół Tatr została tak zaprojektowana, aby samodzielne ścieżki rowerowe mogły służyć bezpiecznemu podróżowaniu na rowerze po pograniczu i poznawaniu miejsc o niepowtarzalnych walorach historycznych,

kulturowych i przy-rodniczych. Taki charakter ma Szlak wokół Tatr – łączący funkcję rekre-

zostanie bezpłatny parking dla rowerzystów typu "park and ride".

Piękne i malownicze tereny w miejscu planowanego przebiegu II etapu ścieżki na terenie Gminy Łapsze Niżne - fot. Beata Pietruś-Rak

acyjną z uprawianiem turystyki aktywnej, przyjaznej dla środowiska, promując tym samym zdrowe spędzanie wolnego czasu jako alternatywę dla zmotoryzowanych form zwiedzania i podróży.

- ▶ Partnerzy projektu zadbali także o wyposażenie ścieżek rowerowych w infrastrukturę, która służyć będzie rowerzystom. Powstanie 15 miejsc odpoczynku z wiatami, stolikami, stojakami na rowery, samoobsługowymi stacjami serwisowymi. W Nowym Targu, w miejscu połączenia I i II etapu Szlaku wokół Tatr przy dworcu kolejowym wybudowany

- ▶ Działania inwestycyjne wzmocnione zostaną przez zintegrowane działania promocyjne i informacyjne o Szlaku wokół Tatr, które realizuje partner wiodący – Europejskie Ugrupowanie Współpracy Terytorialnej TATRY. Powstaje nowa strona internetowa, rozbudowana o funkcje przyjazne dla użytkowników Szlaku, przeprowadzona zostanie profesjonalna kampania promocyjna w polskich i słowackich mediach, powstaną przewodniki, mapy i foldery w formie drukowanej i elektronicznej, w 2018 roku zorganizowany zostanie cykl imprez plenerych. Szlak promowany będzie również na międzynarodowych targach turystycznych.

JESTEŚ BENEFICJENTEM? PODZIEL SIĘ Z NAMI SWOJĄ OPINIĄ

Celem polepszenia obsługi naszych interesariuszy i beneficjentów chętnie przyjmujemy od Was uwagi oraz opinie na tematy związane z realizacją i usprawnianiem funkcjonowania naszego biura a także poprawą współpracy pomiędzy biurem a beneficjentami i członkami Związku Euroregion "Tatry". Wszystkie uwagi a także materiały promocyjne (np. treści i zdjęcia) dotyczące realizowanych projektów do publikacji w niniejszym miesięczniku prosimy kierować na adres e-mail: pwt@euroregion-tatry.eu.

- ▶ EUWT TATRY jako partner wiodący realizuje również zadania dotyczące rozwoju współpracy w zakresie turystyki rowerowej na polsko-słowackim pograniczu, w tym cykl 5 warsztatów studyjnych dotyczących możliwości rozwoju infrastruktury turystycznej i turystyki rowerowej, wizytę studyjną dla przedstawicieli władz i organizacji związanych z rozwojem turystyki rowerowej.

W pobliżu Rezerwatu "Bór na Czerwonem" rozpocznie się II etap ścieżki wokół Tatr - fot. Robert Wójtowicz

- ▶ Wybudowanie II etapu Szlaku wokół Tatr to jeszcze nie koniec! Powstaje bowiem wspólny i markowy polsko-słowacki produkt turystyczny Euroregionu „Tatry”, zakładający realizację ponad 250 km pętli wokół Tatr z trasami rowerowymi, narciarskimi i biegowymi. Trasa prowadzi przez krainy Podhala, Orawy, Liptowa i Spisza, zarówno po polskiej jak i słowackiej stronie. Szlak wokół Tatr udostępnia turystom i mieszkańcom miejsca o unikalnych walorach historycznych, kulturowych, przyrodniczych. Zapewnia aktywny wypoczynek i bezpieczne zwiedzanie. A jest co zwiedzać, poznawać, odkrywać i podziwiać. Na trasie całego Szlaku wokół Tatr znajduje się 15 zabytkowych obiektów wpisanych na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO, budownictwo drewniane, sztuka ludowa, żywy folklor, zespoły staromiejskie, zamki i grody, drewniane kościółki i cerkwie. To również obszar niezwykle bogaty w walory przyrodnicze, o czym świadczy 9 parków narodowych i 2 parki krajobrazowe, ponad 100 rezerwatów przyrody, około 130 obszarów wpisanych do sieci Natura 2000.

- ▶ W to wielkie transgraniczne przedsięwzięcie, które zainicjował w 2004 roku i koordynuje Euroregion „Tatry”, włączają się kolejne polskie i słowackie samorządy, czego efektem

są nowe projekty i rozbudowa Szlaku wokół Tatr.

Aktualne informacje o projekcie znajdują się na stronach internetowych www.szlakwokoltatr.eu oraz www.euwt-tatry.eu.

Zachęcamy również do polubienia profilu Szlaku wokół Tatr na portalach społecznościowych:

Facebook: www.facebook.com/SzlakwokolTatr

Instagram: www.instagram.com/szlakwokoltatr.

Tekst: Agnieszka Pyzowska

Ciekawe projekty

100 lat urodzin Edwarda Sutora

Rzeźby Edwarda Sutora - fot. Kazimierz Gąjewski

Warto odnotować, że dnia 17 kwietnia 2017 roku minęła setna rocznica urodzin nowotarskiego rzeźbiarza Edwarda Sutora wybitnego przedstawiciela nurtu sztuki art brut. Obecnie Związek Euroregion Tatry, w ramach Programu Interreg V-A, w partnerstwie ze słowackim Związkiem Euroregion "Tatry", realizuje mikroprojekt pt. "Walory kulturowe i przyrodnicze na pograniczu polsko-słowackim". W ramach tego projektu między innymi zostanie zorganizowany konkurs oraz wystawa sztuki naiwnej i art brut artystów pogranicza. Odbędzie się również międ-

zynarodowa konferencja naukowa pt. "Outside-rzy" i wystawa rzeźb Edwarda Sutora pt. "Szukający głowy". Ponadto w ramach projektu odbędzie się Forum Miast Euroregionu Tatry. Zostanie również wydany specjalny numer rocznika "Pogranicze Polsko-Słowackie" oraz książka pt.: "Karpaty polskie. Przyroda, człowiek - kartki z dziejów". Odbędzie się wspólny polsko-słowacki wyścig rowerowy dla amatorów: Euroregion "Tatry" Tour, składający się z czterech etapów przeprowadzonych na Podhalu, Spiszu, Orawie i Liptowie.

Edward Sutor "Rodzina" - fot. Stanisław Momot

CHCESZ ZŁOŻYĆ MIKROPROJEKT I SKORZYSTAĆ ZE ŚRODKÓW UNIJNYCH ? A MOŻE SZUKASZ PARTNERA DO MIKROPROJEKTU ?

Zapraszamy do kontaktu z naszym biurem, gdzie pomożemy i wyjaśnimy wszystko w przystępny sposób od samego początku, od czego i jak zacząć. Biuro Związku Euroregion "Tatry", ul. Jana III Sobieskiego 2, 34-400 Nowy Targ, tel. 18 266 69 53, e-mail: pwt@euroregion-tatry.eu.

PYTANIA I ODPOWIEDZI

Niedawno otrzymaliśmy list, w którym przedstawicielka stowarzyszenia skarży się na skomplikowane zasady naboru wniosków mikroprojektów, które dyskryminują organizacje non-profit, przede wszystkim z powodu wymogu refundacji poniesionych kosztów w projekcie oraz niekwalifikowania wydatków, honorariów artystów profesjonalnych.

Zgadza się, że obowiązujące w Programie Interreg V-A zasady refundacji poniesionych kosztów utrudniają organizacjom niedochodowym realizację projektów, ale ich nie przekreślają. Niektóre samorządy i banki udzielają przecież pożyczek. Po pierwszym naborze zatwierdziliśmy do realizacji siedem mikroprojektów złożonych przez stowarzyszenia

i organizacje niedochodowe. Nasz program pod wieloma względami jest bardzo przyjazny dla beneficjentów:

- poziom dofinansowania z EFRR wynosi 85% i 5 % z budżetu państwa,
- koszty personelu i administracji wynoszą 23 % budżetu i są rozliczane ryczałtowo bez przedstawiania faktur,
- 15 % wszystkich wydatków jest refundowane zaliczkowo.

Natomiast zatwierdzony przez KE Program Interreg V-A, jasno określa zasady ogólne i katalog typów działań, w którym nie ma miejsca na profesjonalny impresariat artystyczny, w tym koncerty muzyczne i estradowe. W kanony Programu Interreg V-A muszą się wpisywać wszystkie podmioty uczestniczące w nim, niezależnie od swoich oczekiwań, preferencji czy potrzeb, w tym również Euroregion Tatry.

PL-SK

Interreg

Polska-Słowacja

UNIA EUROPEJSKA

Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

Szersze informacje dostępne na stronie:
www.pwt.euroregion-tatry.eu

REDAKCJA I DANE ADRESOWE:

Związek Euroregion "Tatry"
ul. Jana III Sobieskiego 2, 34-400 Nowy Targ
tel. 18 266 69 53

e-mail: pwt@euroregion-tatry.eu

strona: www.euroregion-tatry.eu

FB: www.facebook.com/EuroregionTatry

Twitter: www.twitter.com/EuroregionTatry

Redaktor: Mateusz Skupień

